

HOOGTEPUNTEN VAN DE BENELUX-SAMENWERKING IN 2024 ONDER BELGISCH VOORZITTERSCHAP

Benelux 2024: 80 jaar samen zonder grenzen

In 2024 bekleedde België het voorzitterschap van zowel de Benelux Unie als de Raad van de Europese Unie – een unieke gelegenheid om de Benelux-samenwerking binnen de EU extra in de verf te zetten. Op thema's zoals veiligheid, de interne markt en duurzaamheid werden belangrijke stappen vooruit gezet.

Tijdens de Benelux-top op 26 november bevestigden de ministers-president hun gezamenlijke ambitie: de Benelux Unie blijven promoten als pionier en proeftuin binnen Europa. Ook de minister-president van Noordrijn-Westfalen en de vicevoorzitter van het Benelux-parlement namen deel aan de bijeenkomst.

EEN VEILIGE EN VEERKRACHTIGE SAMENLEVING

- **Sterkere politiesamenwerking**

Het nieuwe Benelux-Politieverdrag heeft de samenwerking tussen de politiediensten een stevige impuls gegeven. Dankzij het verdrag zijn gezamenlijke operaties en snelle grensoverschrijdende acties eenvoudiger geworden. Doorheen het jaar vonden al talrijke gezamenlijke controles plaats, waaronder meerdere gerichte acties tegen drugshandel.

- **Integrale aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit**

Op 21 maart werd een symposium georganiseerd rond een integrale aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit. Politie, openbare aanklagers, andere diensten en lokale autoriteiten werkten hierbij nauw samen. Daarbij werd ingezet op een verscherpte aanpak van internationale georganiseerde misdaad, onder meer in samenwerking met private partners en havenautoriteiten.

- **Strengere controles op vuurwerk**

Op 17 mei ondertekenden de bevoegde Benelux-ministers in Rochefort een gezamenlijke verklaring die andere EU-lidstaten oproept om de controle en harmonisatie van vuurwerkartikelen te versterken, met de Benelux-Pyro-pass als voorbeeld. Dit digitale vergunningensysteem voorkomt illegale handel en gebruik van vuurwerk en plaatst de bescherming van de burger centraal: een voorbeeld voor Europa.

- **Migratiebeheer**

Nieuwe overeenkomsten met Mongolië en Kazachstan versterken de samenwerking op het gebied van migratiebeleid.

- **Sneller en beter reageren op crises**

Aan de hand van Benelux-workshops werden maatregelen genomen om crisiscommunicatie in stedelijke gebieden te verbeteren. Tijdens de PENTEX'24-oefening werd de paraatheid van de Pentalaterale Energieforum-partners getest op mogelijke verstoringen van de elektriciteitsnetten. De Benelux-Unie leverde een actieve bijdrage aan de oprichting van dit netwerk van Europese crisiscentra.

- **Aanpak van belastingfraude**

Een internationaal symposium onder Belgisch voorzitterschap ontwikkelde strategieën om btw-fraude aan te pakken en economische verliezen te verminderen.

- **Waterbeheer**

Tijdens de Watertop op 26 maart in Lanaken werd een routekaart aangenomen voor grensoverschrijdende waterveiligheid. De focus ligt op een gezamenlijke aanpak van de toenemende risico's van overstromingen en droogte in de regio.

- **Versterking van de justitiële samenwerking**

Europese hoge ambtenaren van verschillende nationale uitvoerende diensten op het gebied van justitie, veiligheid en immigratie kwamen bijeen op het Benelux-huis om de omzetting van Europese regelgeving naar nationaal uitvoeringsbeleid te bespreken. De openbare ministeries van de Benelux bespraken ook hoe de onderlinge justitiële samenwerking kan worden versterkt.

INTERNE MARKT EN MOBILITEIT

- **Steun voor MKB/KMO's en digitalisering**

Op 14 maart werd een Benelux-aanbeveling aangenomen die elektronische facturering bij overheidsopdrachten stimuleert, met oog op veilige en efficiënte digitale transacties. Een rondetafelbijeenkomst op 16 december met MKB/KMO-organisaties leidde tot initiatieven voor administratieve lastenverlichting.

- **Betere productveiligheid**

De Benelux stelde strengere limieten vast voor gevaarlijke stoffen in keramiek dat met voedsel in contact komt. Een belangrijke stap richting betere consumentenbescherming.

- **Automatische erkenning van diploma's**

Sinds 1 mei worden diploma's automatisch erkend tussen de Benelux en de Baltische staten, wat studie- en arbeidsmobiliteit vergroot. Er wordt gewerkt aan uitbreiding naar andere EU-landen. Ook op het vlak van de automatische erkenning van beroepskwalificaties werd aanzienlijke vooruitgang geboekt.

- **Slimmere en duurzamere mobiliteit**

De Benelux zet zich in voor een geïntegreerd transportsysteem met geharmoniseerde standaarden, slimme technologieën en een focus op duurzaamheid. Dit kwam onder meer tot uiting door een gemeenschappelijke Benelux-verklaring over elektrisch vliegen.

ENERGIE EN ENERGIETRANSITIE

- **De Benelux als waterstofhub**

De Benelux verstevigde haar rol in de Europese waterstofstrategie. Binnen de North Seas Energy Cooperation (NSEC) werd een nieuw initiatief genomen richting de integratie van waterstof en offshore windenergie.

- **Exportverbod op vervuilende brandstoffen**

Naar aanleiding van een Benelux-aanbeveling, en in samenspraak met het VN-Milieuprogramma (UNEP) en Afrikaanse landen, werd een verbod op de export van vervuilende brandstoffen aangenomen en geïmplementeerd in de bestaande regelgeving.

- **Pentalateraal Energieforum**

Tijdens een ministeriële bijeenkomst van het Forum zijn twee verklaringen aangenomen over betrouwbare back-upcapaciteit en over de maatregelen die nodig zijn om de energieprijzen concurrerender te maken.

DE BENELUX EN DAARBUITEN

- **Nauwere banden met burenlanten en partners**

In 2024 bereidde de Benelux een gezamenlijk actieplan met Hauts-de-France voor, dat de basis legt voor nauwere samenwerking. Daarnaast werd de samenwerking met Noordrijn-Westfalen verder verdiept, de relatie met de Noordse Raad versterkt en werd gewerkt aan hechtere banden met de Grande Région.

- **Dienstverlening aan burgers, bedrijven en overheden**

De Benelux draaide in 2024 op volle toeren, met een recordaantal vergaderingen op verschillende niveaus. In totaal vonden 272 werkgroepoverleggen plaats, naast 16 hoogambtelijke en strategische vergaderingen. Daarnaast waren er 5 ministeriële overleggen, 10 workshops en studiedagen en 4 werkbezoeken. Van gedetailleerde werkgroepen tot ministeriële bijeenkomsten: er werd intensief overlegd om concrete resultaten te boeken.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

- **Benelux-dag - 5 september**

Op 5 september werd voor het eerst Benelux-dag gevierd met onder meer debatten met de jeugd, activiteiten en een herdenkingsmunt.

- **Comité van Ministers - 19 december**

Op 19 december keurde het Comité van Ministers het nieuwe werkprogramma 2025-2028 goed. Dit programma zet de koers voor de komende jaren uit en legt een nieuwe nadruk op behoud van welvaart en het vergroten van de weerbaarheid van de Benelux-samenleving.

